

**PLAN OCH RIKTLINJER
FÖR
SVERIGES SHETLANDSSÄLLSKAPS
VERKSAMHET SOM AVELSORGANISATION
FÖR SHETLANDSPONNYER I SVERIGE 2011-01-01.**

1 ORGANISATION

1.1 Sveriges Shetlandssällskap, (SSS), är en allmännyttig ideell förening.

1.2 Föreningens syfte

Föreningens syfte är att företräda medlemmarnas gemensamma intressen, främja aveln och föra stambok över Shetlandsponnyer i Sverige.

1.3 Moderförening och andra anslutningar

Sveriges Shetlandssällskap (SSS) är dotterstambok till Shetland Pony Stud-Book Society (SPSBS) i Perth, Skottland, vilken är moderstambok.

Adress: Shetland Pony Stud-Book Society, Shetland House, 22 York Place, Perth, PH2 8EH, Scotland Tfn: +44 1738 623471 Fax: +44 1738 442274

E-post: enquiries@shetlandponystudbookociety.co.uk

Sveriges Shetlandssällskap är även anslutet till The International Shetland Pony Society (ISPC), vilket är en sammanslutning av länder i Europa och Australien med uppfödning av Shetlandsponnyer.

Svenska Hästavelsförbundet kontrakteras för vissa tjänster som regleras nedan.

1.4 Ekonomiska resurser

Sveriges Shetlandssällskaps verksamhet finansieras av medlemsavgifter. Stambokföring, utfärdande av hästpass och föreningens arrangemang är avgiftsfinansierade.

1.5 Organisatorisk sammansättning

Föreningen organisation består av:

- en styrelse med 4 kommittéer,
- en valnämnd,
- en stambokförare och ersättare,
- en ansvarig tidningsutgivare
- en hemsidesansvarig
- en dataansvarig gentemot myndigheter

1.6 Styrelsens uppbyggnad

Styrelsen består av minst fem och högst sju ordinarie ledamöter samt minst tre och högst 5 suppleanter. Styrelseledamöter och suppleanter utses av medlemmarna i enlighet med föreningens stadgar. Styrelsen är beslutsför då minst hälften av de ordinarie ledamöterna närvarar. Protokoll förs vid varje sammanträde.

1.7 **Kansli**

SSS:s kansli finns i Skara på Gråbrödragatan 1, och hyrs genom avtal och administreras av SLU.

Adress: Sveriges Shetlandssällskap, Box 314, 532 24 Skara, Tfn: 0511-672 30 E-post: stambok@shetlandspanny.se

Arbetsuppgifter och ersättning för stambokförare, ersättare för stambokförare eller registrator regleras genom ett skriftligt avtal.

Samtliga originalhandlingar rörande hästpass och stambokföring tillhör Sveriges Shetlandssällskap och förvaras på plats i kanslibyggnaden.

Allmänheten har möjlighet till telefonkontakt två timmar varje vardag.

1.8 **Beslut om stambokföring**

Beslut om stambokföring fattas av stambokföraren med stöd av insända handlingar. Vid eventuella tveksamheter avgörs ärendet av styrelsen. I beslutet skall anges hur överklagande till besvärdsnämnden sker.

1.9 **Säkerställande av ett effektivt arbetssätt för passutfärdande och stambokföring.**

Passutfärdandet säkerställs genom ett skriftligt avtal med stambokföraren, arbetsbeskrivningar samt uppföljning av såväl arbete som ekonomi.

Alla stambokföringar sker i Sveriges Shetlandssällskaps egen databas. Databasen är sammankopplad med datafil för betäkningsrapporter. Stambokföraren ansvarar, på styrelsens uppdrag, för att korrekt stambokföring sker.

1.10 **Säkerställande om ordinarie stambokförare inte kan utföra sitt arbete.**

Två till tre av styrelsen utsedda personer hålls utbildade av stambokföraren för att vid behov kunna utföra stambokförarens arbetsuppgifter.

Underlag för utställning och avelsvärdering med insamlande av uppgifter kan skötas av behöriga personer över Internet.

1.11 **Utlämnande av uppgifter från databasen**

I systemet finns färdiga frågor som stambokföraren eller dennes ersättare kan köra för att ta fram aktuell data. Allmänheten kan använda webbstamboken för att söka fram de vanligaste uppgifterna från stamboken och från avelsvärdering.

2 **ICKEDISKRIMINERING OCH OFFENTLIGHET**

Grundprincipen vid tillämpning av dessa regler skall alltid vara principen om ickediskriminering av hästägare eller uppfödare. Uppgifter om utfärdande av hästpass, stambokföring och avelsvärdering samt moment som ingår i dessa skall vara offentliga.

3 **AVELSMÅL OCH ANTAL AVELSDJUR**

3.1 **Avelsmål**

Föreningen skall verka för rastypiska och sunda ponnyer med ett gott lynne och god rörlighet, väl lämpade för avel, utställning, ridning, körning, trav och galopp. I aveln skall olika färger och storlekar tillåtas liksom en viss variation i typ. Traditionella urvalskriterier som betonar sundhet, hållbarhet, uthållighet, konstitution, rörelser och rastyp skall bibehållas.

3.2 **Antal stambokförda djur samt djur i avel 2010**

Cirka 27 000 stambokförda shetlandspannyer.

Cirka 240 hingstar verkade i avel.

Cirka 1050 ston betäcktes

Dessutom finns det shetlandspannyer i ett antal andra länder varifrån en viss import sker.

3.3 **Arbete för att uppnå avelsmålen**

I Sveriges Shetlandssällskap databas finns funktioner för utnyttjande av uppgifter från avelsvärdering och avelsvärderingsgrundande utställningar.

För att uppnå avelsmålen skall Sveriges Shetlandssällskap verka för att;

- Öka antalet bedömda individer.
- Främja att avelsdjur av hög kvalité används.
- Alla avkommor visas och tävlas (för att få ett tidigt avkommeresultat).
- Ett tillförlitligt system för avkommebedömning används.
- Tillämpa principer för avelsvärdering, vilket regleras i SSS:s sto- och hingstreglemente.

4 **RASBESKRIVNING**

Höjd: 107 cm är högsta tillåtna mankhöjd vid 4 års ålder eller äldre. 105 cm är högsta tillåtna mankhöjd vid 3 års ålder.

Färg: Alla kända färger är tillåtna utom tigrerade (prickig).

Hårrem: Sommarhalvåret, kort och glänsande. Vinterhalvåret, långt täckhår och därunder kort, rättuppstående hår. Man, pannlugg och svans skall bestå av mycket rikligt, rakt hår. Hovskägget rakt och rikligt.

Huvud: Huvudet bör vara litet, bäras fritt och vara proportionerligt. Öronen bör vara små, rättuppstående och brett ansatta, pekande framåt. Pannan bör vara bred med intelligenta, stora, mörka ögon. Bred näsrygg med rymliga, öppna näsborrar. Tänder och käke skall vara korrekta.

Kropp: Halsen skall vara väl ansatt mot bogen, vilken i sin tur skall vara sluttande, ej stupande och sluta i en markerad manke. Kroppen skall vara stark, väl välvda revben, stark och muskulös länd. Korset skall vara brett och långt med en väl ansatt svans.

Framben: Korrekta, grova med stark överarm och korta, breda skenor. Starka elastiska kotor.

Bakben: Skanken skall vara stark och välmusklad med välformad has som varken är krokig eller alltför rak. Sedd bakifrån skall bakbenen ej vara för vitt skilda, hasen ej vinklad inåt.

Hovar: Hovarna skall vara hårda, runda, välformade.

Rörelser: Korrekta, fria rörelser där varje led används. Väl följande sitt spår.

Allmänt intryck: En av de viktigaste, mest framträdande dragen hos Shetlandspennyn är vitalitet (närvaro), kraftfullhet och sundhet.

5 IDENTIFIERING

5.1 Identifiering inför stambokföring

Sveriges Shetlandssällskap använder sig av en egen databas. Vid betäckning av sto fyller hingsthållaren i en betäckningsrapport och rapporterar till SSS. Stoägaren rapporterar resultatet till SSS och hingsthållaren.

Om oklarheter finns angående fölets härstamning beslutar styrelsen att fullständig härstamningskontroll skall ske genom DNA-typning.

5.2 Handlingar för ansökan om stambokföring

Vid ansökan om stambokföring och utfärdande av hästpass för föl fylls ett födelsebevis i, en godkänd ID-kontrollant och chipmärkare skall ha identifierat fölet vid sidan om sin moder och fyllt i ett konturdiagram samt en rapport om chipmärkning. Originalen av dokumenten som ligger till grund för stambokföring förvaras på kansliet. Uppfödaren är alltid skyldig att ansöka om stambokföring till fölet före födelseårets utgång eller inom sex månader från födseln beroende på vilket som inträffar sist. Insänds ansökan om stambokföring efter det kalenderår ponnyn är född och den är äldre än sex månader kan den inte föras in i stamboken utan en fullständig härstamningskontroll med godkänt resultat. Ansökan bör vara komplett inskickad före 30 september födelseåret, eller om senare, inom två månader från födseln för att slippa en högre avgift.

5.3 Icke kompletta handlingar

För icke kompletta handlingar skickas två påminnelser ut om komplettering. Ett år efter ansökningsåret kommer ärendet att avgöras i befintligt skick.

5.4 Ej kompletterade handlingar

Ansökningar som aldrig kompletteras avgörs i befintligt skick efter att tiden för kompletteringen gått ut.

5.5 Identitetshandling

Identitetshandling utfärdas i enlighet med KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 504/2008 av den 6 juni 2008 om tillämpning av rådets direktiv 90/426/EEG och 90/427/EEG avseende metoder för identifiering av hästdjur.

5.6 Handhavande av identitetshandling

Identitetshandlingen ägs av SSS, men förvaltas av ägaren eller representant för ägaren till djuret. Handlingen skall dock returneras till stambokföraren:

- om djuret byter ägare
- om djuret skall exporteras
- om djuret får nya identifikationstecken
- när djuret avlider (passet makuleras i detta fall)
- om förkommen handling upphittats. I detta fall skall det returneras av upphittaren.

5.7 Numrering av djur

UEL-numret varje djur tilldelas består av landskod (752), kod för databas (006), raskod (038), födelseår (xx) samt löpnummer (xxxx). Löpnummer tilldelas, av stambokföraren, fallande med start vid 0001 för varje årgång (ojämna nummer ston och jämna nummer hingstar).

5.8 Uppfödare

Uppfödare anses alltid vara den som är registrerad ägare till stoet vid fölning om inget annat skriftligt avtal bifogas ansökan om stambokföring av fölet.

5.9 **Förkommen identitetshandling**

Ansökan om ersättningspass kan göras med förklaring om vad som kan ha hänt grundhandlingen. Ett nytt signalement och kontroll av chipmärkning görs. Fullständig härstamningskontroll krävs om inte rapport om chipmärkning tidigare är inskickad och registrerad.

6 **STAMBOKEN**

6.1 **Generell beskrivning av Sveriges Shetlandssällskaps stambok**

Sveriges Shetlandssällskaps stambok tillåter inte ponnyer av okänd härstamning eller ponnyer av en annan ras tillträde till stamboken. Endast ponnyer från officiellt godkända stamböcker för rasen shetlandsponny har tillträde till stamboken.

6.2 **Regler för stambokföring av individ avlad och född i Sverige**

Fadern och modern skall vara införda i stamboken för att avkomma ska kunna stambokföras. Fr.o.m. 1 januari 2006 skall fadern och modern ha pass utfärdat av SSS eller ha utländskt pass, registrerat hos SSS, om dessa verkar eller verkat i avel inom landet. Fadern skall vara identifierad i Sverige och ha verifierad härstamning genom DNA-typning. Betäckningsrapportering skall vara gjord hos SSS senast det år betäckningen ägt rum. Är betäckningen inte rapporterad under betäckningsåret krävs full härstamningskontroll genom DNA-typning. Någon bilaga eller hjälpstambok till stamboken förs inte.

6.3 **Regler för stambokföring av svenskfödd individ avlad i annat land**

Modern till individ avlad i annat land, med född i Sverige, skall vara registrerad i SSS:s stambok. Fadern skall vara införd i en officiellt godkänd stambok. Betäckningen skall vara verifierad med internationellt godkänd handling, vilken inkommit till stambokföraren direkt från den officiella organisation, vilken för dessa uppgifter i betäckningslandet.

6.4 **Härstamningskontroll**

SSS har rätt att välja ut ponnyer som skall härstamningskontrolleras. Resultatet av härstamningskontrollen skall skickas direkt till stambokföraren från analyserande laboratorium. SSS skickar kopia på resultatet till hästägaren och uppfödaren. För att kunna bli stambokförd måste resultatet av en härstamningskontroll vara utan anmärkning.

DNA-beteckningar finns införda i stamboken from år 2007. Dessa visar i vilken utsträckning härstamningsverifikation finns.

Nedanstående beteckningar används:

- **SPC**, kontrollerad mot fadern
- **DPC**, kontrollerad mot modern
- **SDPC**, kontrollerad mot fadern och modern
- **NV**, går ej att verifiera
- **NPC**, fastställt DNA, dock ej kontrollerat mot föräldrarna

6.5 **SPSBS internationella regler om full härstamning**

”As of 2006, all ponies in each Stud-Book must have a minimum of three full generations of pedigree, other than those registered in the stud-Book of Origin (SPSBS). Ponies currently not registered in a Stud-Book will not be accepted unless they have a minimum of three full generations of pedigree or are the offspring of ponies registered in the Stud-Book of Origin (SPSBS). As of 3rd April 2004, ponies with less than three generations of pedigree will not be accepted for registration in another ISPC country unless they are registered in the Stud-Book of Origin (SPSBS).”

Översättning:

”Från år 2006 skall alla ponnyer i varje stambok ha ett minimum av tre fulla generationer i stamtavlan, utom de som är registrerade i moderstamboken (SPSBS). Ponnyer som inte är registrerade i en stambok kommer inte att accepteras om de inte har minst tre generationer i stamtavlan eller är avkommor till ponnyer som är registrerade i moderstamboken (SPSBS). Från 2004-04-03 kommer ponnyer som har färre än tre generationer inte att accepteras i något annat ISPC-land om de inte redan är registrerade i moderstamboken (SPSBS).”

6.6 **Indelning av stambok**

Stamboken är idag inte indelad i några avdelningar eller sektioner. Möjligheten att dela in stamboken finns dock enligt moderförenings regler (bilaga 1).

6.7 **Individer som är ursprungsregistrerade i annan stambok**

Individen skall åtföljas av ett hästpass när den kommer till Sverige, i enlighet med Statens Jordbruksverks föreskrifter. Hästpasset gäller som identifikationshandling och ska kontrolleras mot microchip av ID-kontrollant.

Hästpasset skall därefter snarast skickas in till stambokföraren för registrering.

Härstamning och andra uppgifter förs in i SSS:s stambok från hästpasset. Har inget IPMC (International Pony Movement Certificate) gjorts i exportlandet, måste handling bifogas vilken styrker ägarbytet.

7 **Överklagande och tillämpningar**

7.1 **Tillämpning av förvaltningslagen**

Sveriges Shetlandssällskap förbinder sig att tillämpa förvaltningslagen (1986:223) i frågor som rör utfärdandet av hästpass, stambokföring, parts rätt att få del av uppgifter, jäv, samt motivering av, underrättelse om och överklagande av beslut.

7.2 **Besvärsnämnd**

Besvärsnämnden är sista instans inom Sveriges Shetlandssällskap för prövning av utfärdande av hästpass, stambokföring och avelsvärdering. Enligt avtal med Svenska Hästavelsförbundet används dess besvärsnämnd.

7.3 **Överklagande**

I de fall beslut om utfärdande av hästpass, stambokföring eller avelsvärdering går den klagande emot kan beslutet överklagas till Sveriges Shetlandssällskaps besvärsnämnd. Detta skall göras inom tre veckor från det att klaganden fått ta del av beslutet. I skrivelsen skall den klagande ange det beslut som överklagas, den ändring i beslutet som begärs och de omständigheter som åberopas till stöd för begäran om ändring.

I de fall beslut avseende utfärdande av hästpass eller stambokföring går en klagande emot skall denne, när beslutet delges, erhålla upplysningar om:

- att överklagandet kan ske till Statens jordbruksverk i enlighet med 15 § förordningen (2006:816) om kontroll av husdjur m.m.
- att en klagande har att iakttaga 2 § lagen (1986:1 142) om överklagande av beslut av enskilda organ med offentliga förvaltningsuppgifter, för att ett överklagande skall kunna tas upp till prövning.

8 **AVELSVÄRDERING**

Avelsvärdering är frivillig. Regler för dessa finns i SSS:s Hingst- och Sto-reglementen. Avelsvärderingsnämnderna ansvarar för avelsvärdering och genomför värdering av härstamning, exteriör, prestationer, hållbarhet och hälsa.

Sveriges Shetlandssällskap anlitar SH:s Veterinärmedicinska råd, Genetiska råd och Besvärsnämnd genom avtal. Den senare är sista instans inom SSS för prövning av avelsvärderingsnämndernas beslut.